

2019

General Knowledge Theory

Content Provided By
MadGuy Labs®

ALL RIGHT RESERVED © MADGUY LABS 2019

ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ನಬಾರ್ಡ್ (NABARD)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – National Bank for Agriculture and Rural Development

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಜು.12, 1982

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ

ಉದ್ದೇಶ – ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸಮಿತಿ – ಶಿವರಾಮನ್ ಸಮಿತಿ

ಐ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್ (ICAR)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian council of Agricultural Research

ಸ್ಥಾಪನೆ – ನವದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ – ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಗೃಹ ವಿಜ್ಞಾನದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಒ)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Defence Research and Development Organisation

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1958

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಡಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಒ ಭವನ, ನವದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ – ಭಾರತೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಪರಿಷತ್ತು

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian Council of Medical Research

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1911ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ನಿಧಿ ಒಕ್ಕೂಟ (IRFA) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, 1949ರಲ್ಲಿ ICMR ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿತು.

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ವಿಶೇಷತೆ – ಇದು ಜಗತ್ತಿನ ಹಳೆಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಷತ್ತು (CSIR)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Council of Scientific and Industrial Research

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1942

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು – ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು

ಕಾರ್ಯಗಳು – ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಾಗರ ವಿಜ್ಞಾನ, ಅಣು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ, ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿ, ಆಹಾರ, ಪರಿಸರ, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (R.B.I)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಏ.1, 1935

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ (ಮೊದಲು ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿತ್ತು ನಂತರ 1937ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಆಯೋಗ – ಹಿಲ್ಟನ್ ಯಂಗ್ ಆಯೋಗ

ಯು.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ (UPSC)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Union Public Service Commission

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1, 1926

ಇರುವ ಸ್ಥಳ – ನವದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ – ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಧನ ಆಯೋಗ (UGC)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – University Grant Commission

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಡಿ.28, 1953

ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶಿಪಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಆಯೋಗ – 1948ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಡಾ.ಎಸ್.ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನವರ ಆಯೋಗ

ಉದ್ದೇಶ – ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಹಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುದಾನ ನೀಡುವುದು.

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳು – ದೇಶದಲ್ಲಿ 6 ಕಡೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳಿವೆ 1) ಪುಣೆ 2) ಭೂಪಾಲ 3) ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ 4) ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ 5) ಗೌಹತಿ 6) ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತು (ಎ.ಐ.ಸಿ.ಟಿ.ಇ)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – All India Council for Technical Education

ಸ್ಥಾಪನೆ – ನವೆಂಬರ್ 1945

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳು – ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಚೆನ್ನೈ, ಕಾನ್ಪುರ್, ಮುಂಬೈ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಗುರಗೌಂವ್,

MadGuy Labs®

The Government Job App

THEORY

ಉದ್ದೇಶ – ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು'

ಸ್ಪೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (SBI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – ಸ್ಪೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಜುಲೈ 1, 1955(1806ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಇಂಪಿರಿಯರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ನಂತರ 1955ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿತು.

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ

ವಿಶೇಷತೆ – ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜೀವ ವಿಮಾ ನಿಗಮ (L.I.C)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Life Insurance Corporation of India

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಸೆ.1, 1956

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ

ವಿಶೇಷತೆ – ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಜೀವ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಹೂಡಿಕೆದಾರವಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂಡಳಿ (CBSE)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Central Board of Secondary Education

ಸ್ಥಾಪನೆ – ನ3, 1962

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ – ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್

Website: <https://madguy.co/>

Join MadGuy Unlimited for Unlimited Learning and Practice...

Play Store: <https://goo.gl/QTK4Hn>

ಕಾರ್ಯ - ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸುವ ಮಂಡಳಿಯಾಗಿದೆ.

CBSE -8 ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ 1)ದೆಹಲಿ 2) ಚೆನ್ನೈ 3)ಗೋಹತಿ 4)ಅಜ್ಮೀರ್ 5) ಪಂಚಕುಲಾ 6) ಅಲಹಾಬಾದ್ 7) ಪಾಟ್ನಾ 8) ಭುವನೇಶ್ವರ

ಕರ್ನಾಟಕವು ಚೆನ್ನೈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಾರ ಭಾರತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ -ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 3, 1997 ಇದು ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಸರಣ ಸಂಸ್ಥೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಪರಿಷತ್ತು (ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – National Council of Educational Reserch and Traninig

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1961

ಉದ್ದೇಶ – ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಪರಿಷತ್ (ಐ.ಸಿ.ಸಿ.ಆರ್)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian council for cultural Relations

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಏ.9, 1950

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳು – ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಚಂಡೀಘಡ್, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಚೆನ್ನೈ, ಲಕ್ನೋ, ಮುಂಬೈ

ಉದ್ದೇಶ – ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಿ.ಎಚ್.ಇ.ಎಲ್ (BHEL)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Bharat Heavy Electricals Limited

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1953

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ವಿಶೇಷತೆ – ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಕ ಉದ್ಯಮವಾಗಿದೆ, ಇದು ಶಕ್ತಿ, ರೈಲ್ವೆ, ಟೆಲಿಕಾಂ, ಎಣ್ಣೆ, ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ (Air India)

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15, 1932

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ

ಸ್ಥಾಪಕರು – ಜಿ.ಆರ್.ಡಿ.ಟಾಟಾರವರು

ವಿಶೇಷತೆ – ಭಾರತದ ಅತಿ ಹಳೆಯ ವಾಯುಸಾರಿಗೆಯಾಗಿದೆ ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಏರಲೈನ್ಸ್

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1953

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ಮುಂಬೈ , ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಏರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್ತು (ಎನ್.ಸಿ.ಟಿ.ಇ)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – National Council for Teacher education

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಆಗಸ್ಟ್ 17,1995 (1993ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಯ್ದೆ ಅನ್ವಯ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಉದ್ದೇಶ – ಇದು ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿಗಳು – ಬೆಂಗಳೂರು, ಭೂಪಾಲ್, ಭುವನೇಶ್ವರ, ಜೈಪುರ

ಭಾರತೀಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯಮಿತ (ಐ.ಡಿ.ಬಿ.ಐ IDBI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Industrial Development Bank of India Limited

ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿದೆ.

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಜುಲೈ 1964

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ

ಉದ್ದೇಶ – ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್

ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ (NSE)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – National Stock Exchange of India

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1992

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಷತ್ತು
(ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಆರ್)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian Council of Social Science Research

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1969

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ – ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ
27 ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.ಆರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಸಿ.ಐ.ಎಸ್.ಎಫ್ (CISF)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Central Industrial Security Force

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಮಾರ್ಚ್ 10, 1969

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ನವದೆಹಲಿ

ವಿಶೇಷತೆ – ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆ

ಕೇಂದ್ರ ತಂಬಾಕು ಸಂಶೋಧನೆ ಸಂಸ್ಥೆ (CTRI)

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1947

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ ಮುಂಡ್ರಿ

ಭಾರತೀಯ ತೈಲ್ ನಿಗಮ

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Oil and Natural Gas Corporation Limited

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಆಗಸ್ಟ್ 14, 1956

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಡೆಹರಾಡೂನ್

ಭಾರತೀಯ ಕಬ್ಬು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (IISR)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian Institute of sugarcane Research

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಲಕ್ನೋ

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1952

ಉದ್ದೇಶ – ಕಬ್ಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಅಕ್ಕಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (CRRRI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Central Rice Research Institute

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಏ, 22, 1946

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕರಕನ್ ಬಿದ್ಯಾದರಪುರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ ಇದು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಪರಿಷ್ಕತನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶ – ಭತ್ತದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು

ಭಾರತೀಯ ಪಶು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian Veterinary Research Institute

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1889

ಇರುವ ಸ್ಥಳ – ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಬರೇಲಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು – ಬೆಂಗಳೂರು, ಭೂಪಾಲ್, ಶ್ರೀನಗರ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಮುಕ್ತೇಶ್ವರ, ಕಾಲಂಪುರ್

ಭಾರತೀಯ ಸೆಣಬು ಮತ್ತು ನಾರಿನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (CRIJF)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Central Research institute for jute and allied fibers

ಸ್ಥಾಪನೆ – 1947

ಇರುವ ಸ್ಥಳ – ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಬಾರಕಪುರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ (NCAOR)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – National centre for Antarctic and Ocean Research

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಮೇ 25, 1998

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮ, ಗೋವಾ

ಉದ್ದೇಶ – ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಟಾರ್ಟಿಕ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಔಷಧ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (CDRI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Central Drug research institute

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಫೆ, 17, 1951

ಇರುವ ಸ್ಥಳ – ಲಕ್ನೋ

ಉದ್ದೇಶ – ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆ (IMD)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Indian Meterological Department

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಮೇ 1889

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ – ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಚಂಡಮಾರುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮುನ್ನಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುವುದು.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು – ಮುಂಬೈ, ಚೆನ್ನೈ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ನಾಗ್ಪುರ, ಗೌಹತಿ, ನವದೆಹಲಿ,

ಉದ್ದೇಶ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಗರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು. ಉದ್ದೇಶ

ಯುರೇನಿಯಂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (UCIL)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Uranium Corporation of India Limited

ಸ್ಥಾಪನೆ – ಅಕ್ಟೋಬರ್ 4, 1967

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಿಂಗ್ ಬುಮ್

ಉದ್ದೇಶ – ಯುರೇನಿಯಂ ಅದಿರಿನ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಭಾರತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ (BPCL)

- # ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Bharta Petroleum Corporation Limited
- # ಸ್ಥಾಪನೆ – 1976
- # ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ – ಮುಂಬೈ
- # ಉದ್ದೇಶ – ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ (HP)

- # ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Hindustan Petroleum
- # ಸ್ಥಾಪನೆ – 1974
- # ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ಮುಂಬೈ
- # ಉದ್ದೇಶ – ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ

ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (NPCL)

- # ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Nuclear Power Corporation Limited
- # ಸ್ಥಾಪನೆ – ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 4, 1987
- # ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ – ಮುಂಬೈ
- # ಉದ್ದೇಶ – ಬೈಜಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಕಾಪರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (HCL)

- # ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ – Hindustan Copper Limited
- # ಸ್ಥಾಪನೆ – ನವೆಂಬರ್ 9, 1967

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ - ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ

ಉದ್ದೇಶ - ತಾಮ್ರದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಥರ್ಮಲ್ ಫವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (NTPC)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ - National thermal power Corporation

ಸ್ಥಾಪನೆ - 1975

ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ - ದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ - ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಭಾರತೀಯ ಆಹಾರ ನಿಗಮ (FCI)

ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ - Food Corporation of India

ಸ್ಥಾಪನೆ - 1964

ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ - ನವದೆಹಲಿ

ಉದ್ದೇಶ - ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುವುದು. ಆಹಾರವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಹಾರ ವಿತರಣೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು.

9.2) ರೈಲ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ

9.1.1) ರೈಲ್ವೆ ಇತಿಹಾಸ

ರೈಲ್ವೆ ಸಾರಿಗೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಲಾರ್ಡ್ ಹಾರ್ಡಿಂಜ್ 1844 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ರೈಲು 1853 ಏಪ್ರಿಲ್ 16 ರಂದು ಮುಂಬೈ ಬೋರಿ ಬಂದರ್ ನಿಂದ ರಾಣಿ (ಮುಂಬೈ - ರಾಣಿ) ನಡುವೆ 21 ಮೈಲು ಸಂಚಾರ ನಡೆಸಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರದ ಕಾರಣ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ರೈಲು ಎಂಬ ಪಟ್ಟದಿಂದ ಇದು ವಂಚಿತವಾಯಿತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಡಾಲ್ ಹೌಸಿ.

15 ಆಗಸ್ಟ್, 1854 ರಂದು ಕೋಲ್ಕತ್ತದ ಹೌರ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಹೂಗ್ಲಿಗೆ 24 ಮೈಲು ಸಂಚರಿಸಿದ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪೆನಿಯ ರೈಲನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ರೈಲು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1856 ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಂಚಾರ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ವೇಸರಪಾಂಡಿ ಯಿಂದ ಆರ್ಕಾಟ್ ನಡುವೆ 63 ಮೈಲು ಸಂಚರಿಸಿತು.

ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರೈಲು 1859 ಮಾರ್ಚ್ 3 ರಂದು ಅಲಹಾಬಾದ್ - ಕಾನ್ಪುರದ ನಡುವೆ 119 ಮೈಲು ಸಂಚಾರ ಆರಂಭಿಸಿತು.

19 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1875 ರಂದು ಹಥಾಸ್ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಮಥುರಾ ದಂಡು ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸಿದ ರೈಲು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ರೈಲು ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವಿಶೇಷತೆಗಳು :-

ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ಉದ್ಯಮವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ.

1900 ರಲ್ಲೇ 40 ಸಾವಿರ ಉದ್ದದ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವಿತ್ತು.

ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯ 'ಮುಂಬೈನ ಭತ್ಯಪತಿ ಶಿವಾಜಿ ಟರ್ಮಿನಸ್ ಹಾಗೂ' ಮುಂಬೈನ ರೈಲ್ವೆಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳಗಳು ಯುನೆಸ್ಕೊ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.

ದೇಶದ ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಪರ್ವತ ಮಾರ್ಗಗಳು ಯುನೆಸ್ಕೊ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿವೆ.

- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ದಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಹಿಮಾಲಯ ನ್ಯಾರೋಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆ (ಅಗೋನಿ ಪಾಯಿಂಟ್)

- ii. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನೀಲಗಿರಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮೀಟರ್ ಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆ
- iii. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಲ್ಕಾ ಶಿಖರ ನ್ಯಾರೋ ಗೇಜ್ ರೈಲ್ವೆ.

ರೈಲ್ವೆ ಗೇಜುಗಳು :-

1. ಬ್ರಾಡ್ ಗೇಜ್	1.676 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ
2. ಮೀಟರ್ ಗೇಜ್	1 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ
3. ನ್ಯಾರೋ ಗೇಜ್	0.762 ಮತ್ತು 0.610 ಮೀಟರ್ ಅಗಲ

ರೈಲ್ವೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳು

♣ **ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ** :- ಪಂಜಾಬ್ ನ ಕಪುರ್ ತಾಲನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇದೆ. 1986 ರಲ್ಲಿ ಈ ಘಟಕವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ.

♣ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ರಾಯ್ ಬರೇಲಿಯಲ್ಲಿ 2012 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ರೈಲ್ವೆ ಬೋಗಿ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕವು ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.

♣ **ಇಂಟಿಗ್ರೇಲ್ ಕೋಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ** :- ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕವು ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ಬೋಗಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು 1952 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

♣ **ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ಲೋಕೋಮೋಟಿವ್ ವರ್ಕ್ಸ್** :- 1947 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಈ ಘಟಕವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೋಕೋಮೋಟಿವ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ.

♣ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯಲಹಂಕಾದಲ್ಲಿ ರೈಲಿನ ಅಚ್ಚು ಮತ್ತು ಗಾಲಿಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ.

♣ **ಡಿಸೆಲ್ ಲೋಕೋಮಾರ್ಡ್‌ನೈಸೇಷನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ** :- 1981 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಈ ಘಟಕವು ಡಿಸೆಲ್ - ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೋಕೋಮೋಟಿವ್ಸ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪಂಜಾಬ್ ನ ಪಟಿಯಾಲಾದಲ್ಲಿದೆ.

9.2.2) ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳು

ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳು

ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ಹದಿನಾರು ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಉತ್ತರ ರೈಲ್ವೆ (NR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 14 April 1952

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ದೆಹಲಿ

ಮಾರ್ಗ (km) : 6968

ವಿಭಾಗಗಳು : ದೆಹಲಿ, ಅಂಬಲ, ಪಿರೋಜ್ ಪುರ್, ಲಕ್ನೊ, ಮೊರದಬಾದ್

2. ಕೇಂದ್ರ (ಮಧ್ಯ) ರೈಲ್ವೆ (CR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 5 November 1951

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಮುಂಬಯಿ

ಮಾರ್ಗ (km) : 3905

ವಿಭಾಗಗಳು : ಮುಂಬಯಿ, ಭುಸ್ವಾಲ್, ಪುಣೆ, ಸೊಲಾಪುರ್, ನಾಗ್ ಪುರ್.

3. ಪೂರ್ವ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (ECR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 01 October 2002

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಹಾಜಿಪುರ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 3628

ವಿಭಾಗಗಳು : ದನಪುರ್, ದಾಂಬಾದ್, ಮುಗಲ್ ಸರಲ್.

4. ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ ರೈಲ್ವೆ (ECoR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 01 April 2003

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಭುವನೇಶ್ವರ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 2572

ವಿಭಾಗಗಳು : ಸಂಬಲ್ ಪುರ್, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ, ಖುರ್ದ್ ರೋಡ್.

5. ಪೂರ್ವ ರೈಲ್ವೆ (ER)

ಸ್ಥಾಪನೆ : April 1952

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ

ಮಾರ್ಗ (km) : 2414

ವಿಭಾಗಗಳು : ಹೌರ(Howrah), ಸೀಲ್ಡಾ(Sealdah), ಅಸಂಸೋಲ್(Asansol), ಮಾಲ್ಡಾ(Malda)

6. ಉತ್ತರ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (NCR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1 April 2003

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಅಲಹಾಬಾದ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 3151

ವಿಭಾಗಗಳು : ಅಲಹಾಬಾದ್, ಆಗ್ರಾ, ಝಾನ್ಸಿ

7. ಈಶಾನ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (NER)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1952

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಗೋರಖ್ ಪುರ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 3667

ವಿಭಾಗಗಳು : ಲಕ್ನೋ, ವಾರಣಾಸಿ, Izzatnagar.

8. ವಾಯವ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (NWR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 01 October 2002

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಜಯಪುರ್ (ಜೈಪುರ್)

ಮಾರ್ಗ (km) : 5459

ವಿಭಾಗಗಳು : ಜೈಪುರ್, ಅಜ್ಮೀರ್, ಜೋಧ್ಪುರ್, Bikaner

9. ಈಶಾನ್ಯ ಗಡಿ ರೈಲ್ವೆ (NFR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 15 January 1958

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಮಾಲಿಗಾವ್(ಗುವಾಹಾಟಿ)

ಮಾರ್ಗ (km) : 3907

ವಿಭಾಗಗಳು : Alipurduar, Kathar, Rangia, Lumding.

10. ದಕ್ಷಿಣ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (SCR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 02 October 1966

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 5803

ವಿಭಾಗಗಳು : ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್, ಗುಂಟೂರ್, ಗುಂಟಕಲ್.

11. ಆಗ್ನೇಯ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (SECR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 01 April 2003

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಬಿಲಾಸ್ ಪುರ

ಮಾರ್ಗ (km) : 2447

ವಿಭಾಗಗಳು : ಬಿಲಾಸ್ ಪುರ, ರಾಯ್ ಪುರ, ನಾಗ್ಪುರ್.

12. ಆಗ್ನೇಯ ರೈಲ್ವೆ (SER)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1955

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ

ಮಾರ್ಗ (km) : 2631

ವಿಭಾಗಗಳು : ರಾಂಚಿ, ಖರಗ್ಪುರ್, ಛತ್ತರಪುರ, ಅದ್ರಾ

13. ನೈರುತ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (SWR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 01 April 2003

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಮಾರ್ಗ (km) : 3177

ವಿಭಾಗಗಳು : ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು

14. ದಕ್ಷಿಣ ರೈಲ್ವೆ (SR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 14 April 1951

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಚೆನ್ನೈ

ಮಾರ್ಗ (km) : 5098

ವಿಭಾಗಗಳು : ಚೆನ್ನೈ, ತಿರುಚಿರಾಪ್ಪಲ್ಲಿ, ಮಧುರೈ, ತ್ರಿವೇಂದ್ರಮ್.

15. ಪಶ್ಚಿಮ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ (WCR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : April 2003

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಜಬಲ್ ಪುರ್

ಮಾರ್ಗ (km) : 2965

ವಿಭಾಗಗಳು : ಜಬಲ್ ಪುರ್, ಭೋಪಾಲ್, ಕೊಟ.

16. ಪಶ್ಚಿಮ ರೈಲ್ವೆ (WR)

ಸ್ಥಾಪನೆ : 05 November 1951

ಮುಖ್ಯ ಕಛೇರಿ : ಮುಂಬಯಿ

ಮಾರ್ಗ (km) : 6182

ವಿಭಾಗಗಳು : ಮುಂಬಯಿ ಮಧ್ಯ, ಅಹಮದಾಬಾದ್, ರಾಜ್ ಕೋಟ್, ಭಾವ್ ನಗರ್, ವಡೋದರ.

ರೈಲ್ವೆ ವಲಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 17 ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅ.ನಂ	ರೈಲ್ವೆ ವಲಯಗಳು	ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ
1	ಉತ್ತರ ರೈಲ್ವೆ ವಲಯ	ದೆಹಲಿ
2	ದಕ್ಷಿಣ ರೈಲ್ವೆ ವಲಯ	ಚೆನ್ನೈ (ತಮಿಳುನಾಡು)

3	ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಲಯ	ಮುಂಬೈ
4	ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ	ಮುಂಬೈ
5	ಆಗ್ನೇಯ ವಲಯ	ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ (ಪ.ಬಂಗಾಳ)
6	ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯ	ಗೋರಖ್ ಪುರ (ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ)
7	ಈಶಾನ್ಯ ಗಡಿ ವಲಯ	ಗೌಹಾತಿ (ಅಸ್ಸಾಂ)
8	ದಕ್ಷಿಣ ಕೇಂದ್ರ	ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್ (ತೆಲಂಗಾಣಾ)
9	ಪೂರ್ವಕೇಂದ್ರೀಯ ವಲಯ	ಹಾಜಿಪುರ (ಬಿಹಾರ)
10	ವಾಯುವ್ಯ ವಲಯ	ಜೈಪುರ (ರಾಜಸ್ಥಾನ)
11	ಪೂರ್ವ ಕರಾವಳಿ ವಲಯ	ಭುವನೇಶ್ವರ (ಒಡಿಶಾ)
12	ಉತ್ತರ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ	ಅಲಹಾಬಾದ್ (ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ)
13	ಆಗ್ನೇಯ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ	ಬಿಲಾಸ್ ಪುರ (ಛತ್ತೀಸ್ ಗಢ)
14	ನೈರುತ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
15	ದಕ್ಷಿಣ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ	ಚೆನ್ನೈ (ತಮಿಳುನಾಡು)
16	ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ ಮೆಟ್ರೋ	ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ
17	ಪಶ್ಚಿಮ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯ	ಜಬ್ಬಲ್ ಪುರ (ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ)

9.3.3) ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ

ಭಾರತದ ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲುಗಳು

ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲುಗಳು	ಆರಂಭಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ
ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ ಮೆಟ್ರೋ (ದೇಶದ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ರೋ)	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24, 1984
ಚೆನ್ನೈ ಮೆಟ್ರೋ	1995
ದೆಹಲಿ ಮೆಟ್ರೋ	ಡಿಸೆಂಬರ್ 24, 2002

ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೋ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 20, 2011
ಮುಂಬೈ ಮೆಟ್ರೋ	ಜೂನ್ 8, 2014
ಮುಂಬೈ ಮೊನೋ ರೈಲು (ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮೊನೋ ರೈಲು)	ಫೆಬ್ರವರಿ 2, 2014

ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು:-

- # ದೇಶದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ರೈಲು ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೇ ಅದು - ದಿಬ್ರುಗಾರ್ - ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ವಿವೇಕ್ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ದಿಬ್ರುಘಾರ್ ನಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ 4273 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೈಲಾಗಿದೆ.
- # ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1853 ಏಪ್ರಿಲ್ 16 ರಂದು ಮುಂಬೈನಿಂದ ಧಾಣಾದವರೆಗೆ 34. ಕಿ.ಮೀ ವರೆಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿತು.
- # ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆ ಸಚಿವಾಲಯವು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- # ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯು ಒಟ್ಟು 1,14,500 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸುಮಾರು 7500 ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- # ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ 30 ಮಿಲಿಯನ್ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು 2.8 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- # ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯು 9 ಸಾವಿರ ರೈಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, 60 ಸಾವಿರ ಕೋಚ್ ಮತ್ತು 240000 ವ್ಯಾಗನ್ (ಗೂಡ್ಸ್ ಬೋಗಿ) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- # ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು 1951 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
- # ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ 2 ನೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- # 1856 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜೋಲಾರ್ ಪೇಟೆ ಮಧ್ಯ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ಕಬ್ಬನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- # ಮೊದಲು ರೈಲ್ವೆ ಬಜೆಟ್ ನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು 1924 ರಲ್ಲಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದವರು - ಜಾನ್ ಮಥಾಯಿ. 1947 ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ರೈಲ್ವೆ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ ರೈಲ್ವೆ ಸಚಿವರು ಎಂದರೇ ಅದು ಲಾಲ್ ಖಾನ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ. 1947 ರ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿವೀರ ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ ಎನ್ನುವರು.

ದೇಶದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ರೈಲು ಸಂಚಾರವು 1925 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 3 ರಂದು ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಕುರ್ನಾಲ್ಕಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿತು.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು 4 ನೇ ದೊಡ್ಡ ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ, ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾ, ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ದೇಶಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆ ಪಿತಾಮಹ:- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆದ ಡಾಲ್ ಹೌಸಿರವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1853 ರಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಭಾರತದ ರೈಲ್ವೆಯ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

9.4) ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆಗಳು

9.1.1) ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆಗಳು

ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆಗಳು

ಪುಟ್ಟ ಕಾಲುವೆಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸೇತುವೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸಮುದ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಲವು ಸೇತುವೆಗಳು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ.

1. ಡನ್ಯಂಗ್, ಕುನ್ಮಿನ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್

ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ 164.8 ಕಿ.ಮೀ. ಇದು ಚೀನಾದ ಬೀಜಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಶಾಂಘೈ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. 10 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಶ್ರಮಿಸಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನವೆಂಬರ್ 15, 2010ರಂದು ಬಳಕೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾಯಿತು.

2. ತ್ಯಾಂಜಿನ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್

ಇದು ವಿಶ್ವದ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆ. ಇದನ್ನು ಚೀನಾದ ಲ್ಯಾಂಗ್‌ಫಾಂಗ್

ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಗ್‌ಪಿಯನ್ ನಡುವೆ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಇದರ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ 113 ಕಿ.ಮೀ. ಇದು ಗಿನ್ನಿಸ್ ಬುಕ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೂ
ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

3. ಬ್ಯಾಂಗ್ ನಾ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ವೇ

ಆರು ಪಥಗಳ ಈ ಸೇತುವೆಯ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ 55 ಕಿ.ಮೀ. ಥಾಯ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ
ಬ್ಯಾಂಗ್‌ಕಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಶ್ವದ ಮೂರನೇ ಅತಿ ಉದ್ದದ
ಸೇತುವೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 7, 2000ದಂದು ಇದು ಬಳಕೆಗೆ ಮುಕ್ತವಾಯಿತು. ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ
ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆ ಎಂದು ಗಿನ್ನಿಸ್ ದಾಖಲೆಗೂ ಇದು
ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ.

4. ಲೇಕ್ ಪೊಂಚಾ ಟ್ರೈನ್ ಕಾಜ್ ವೇ

ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ಲೂಸಿಯಾನಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೇಟರಿ ಮತ್ತು ಮಾಂಡ್‌ವಿನ್
ಗಳ ನಡುವೆ ಇದು ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಉದ್ದ 38.5 ಕಿ.ಮೀ.
ಇದನ್ನು 1956ರಲ್ಲಿ ಪೊಂಚಾ ಟ್ರೈನ್ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ
ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಸಮಾನಾಂತರದ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಥಗಳನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಇಂದಿಗೂ ಇದು ಅಮೆರಿಕದ ಅತಿ ಉದ್ದದ ಸೇತುವೆ